

Єлена, дочка Зевса і Леди

Міфи троянського циклу

Уривок з книги «Легенди і міфи Стародавньої Греції» Миколи Куна

© Автор адаптації та перекладу – Олег Гнатюк

Колись могутній цар Спарти Тіндарей утратив своє володарство. Його вигнав із країни жорстокий Гіппокоонт, і героєві довелося довго поневірятися чужими землями. Нарешті він знайшов прихисток у правителя Етолії — царя Фестія. Той щиро прийняв вигнанця, а згодом віддав йому за дружину свою доньку Леду, красою схожу на безсмертну богиню.

Минув час, і син Зевса Геракл переміг Гіппоконта, повернувши Тіндареєві законний трон. Разом із Ледою він повернувся до Спарти, де знову став царювати.

У Леди було четверо дітей. За давніми переказами, прекрасна Єлена та її брат Полідевк були дітьми самого громовержця Зевса, а Клітемнестра й Кастор народилися від Тіндарея. Особливою славою користувалася Єлена. Її врода вражала всіх, хто її бачив, і про неї говорили по всій Греції. Вважалося, що жодна смертна жінка не могла зрівнятися з нею красою, а подекували навіть, що їй заздрили самі богині.

Ще молодою дівчиною Єлена стала причиною великих пригод. Відомий герой Тесеї викрав її й забрав до своїх володінь, але брати дівчини — Кастор і Полідевк — вирушили на пошуки сестри, визволили її та повернули додому. Відтоді Тіндарей ще більше дбав про безпеку доньки.

Коли Єлена досягла шлюбного віку, до Спарти почали з'їжджати найславетніші герої Еллади.

Кожен мріяв здобути руку найвродливішої жінки світу. Перед Тіндареєм постала непроста проблема: якщо він віддасть перевагу одному женихові, інші можуть образитися, а суперництво між могутніми царями й воїнами призведе до великої війни.

Саме тоді мудрий і винахідливий Одиссей запропонував незвичайний вихід. Він порадив дозволити самій Єлені обрати чоловіка, а всіх претендентів змусити скласти урочисту присягу: вони повинні були пообіцяти, що поважатимуть її вибір і ніколи не виступлять зі зброєю проти обранця. Ба більше, якщо майбутньому чоловікові Єлени колись загрожуватиме небезпека, кожен із них буде зобов'язаний прийти йому на допомогу.

Тіндарей погодився з цією порадою. Усі герої склали присягу, а Єлена після довгих роздумів обрала своїм чоловіком Менелая — молодшого сина Атрея. Незабаром відбулося їхнє весілля, а після смерті Тіндарея саме Менелай став новим царем Спарти.

Деякий час подружжя жило мирно й щасливо. Менелай навіть не здогадувався, що саме його шлюб із прекрасною Єленою стане початком великої трагедії та призведе до війни, яка назавжди увійде в легенди.